

[Johs. Larsen.]

men denne eksport er udeblevet i år, og ude blandt dyrkerne gisner man om, hvad årsagen hertil kan være. Det hævdes, at det har været muligt for Holland at eksportere varer af denne art til det vesttyske område, og det hævdes, at når det ikke har været muligt for Danmark, skyldes det en usmidig handelspolitik fra dansk side. De bestemmende organer i Danmark har, siger man, forlangt eksporten betalt i hård valuta, og på dette vilkår har det ikke været muligt at afsætte varen. Derimod skulle der have været mulighed for en eksport på byttebasis, men en sådan har man ikke fra dansk bestemmende side villet gå med til. Jeg anmoder derfor ministeren om i sit svar også at afkræfte eller bekræfte de herskende gisninger. Men uanset årsagsforholdene er situationen den, at betydelige partier af hvidkål og gulerødder henligger nedkulede her i landet nu, og enhver ved, at opbevaringstab for disse produkter er meget betydeligt, og at den sidste frist for deres afsætning og udnyttelse falder sammen med de tidligste forårsmåneder. Der har fra enkelte sider været henvist til, at disse produkter jo så må finde anvendelse som kvægfoder, men dertil er at bemærke, at hvidkål er dårligt egnet som kvægfoder, og at en opfodring af spisegulerødder på kvæget er forbundet med et betydeligt tab for dyrkerne.

Mange landmænds økonomi berøres alvorligt, såfremt en eksport af disse produkter ikke kommer i stand, og jeg vil gerne understrege, at det i vid udstrækning er mindre landmænd, det drejer sig om; det er indenfor det mindre landbrug, man i særlig grad har taget denne dyrkning op. Socialdemokratiet ynder ved visse lejligheder at forkynde dets særlige omhu for husmænd og mindre gårdmænd. Her er en lejlighed for regeringen til at vise i handling, at forkyndelser af denne art er mere end en tom kliché. Altså jeg spørger den højtærede minister: Hvorledes bedømmer ministeren mulighederne for eksport af gulerødder og hvidkål af dette års høst?

Landbrugsministeren (Bording): Mulighederne for eksport af gulerødder og hvidkål bør sikkert bedømmes ret pessimistisk i sammenligning med de foregående år. Dette skyldes kendskabet til, at de sædvanlige køberlande ligesom Danmark i år har haft en stor og god høst, og at andre grønsags-eksporterende lande, især Holland, leverer til priser, der hidtil har umuliggjort konkurrence. Fra dansk side er der ved forskellige

handelsforhandlinger taget tilbørligt hensyn til den danske eksportproduktion, og der er opnået kontingenter på grønsager i handelsaftalerne med følgende lande: Tjekkoslovakiet, Frankrig, Island, Norge, Schweiz, Sverige, Vesttyskland og Østrig, i henhold til hvilke der vil kunne udføres såvel gulerødder som hvidkål, såfremt der kan findes købere og de danske priser kan tilpasses de pågældende markedspriser. Den indbyrdes leveringskonkurrence mellem de mange eksportører i forbindelse med de lave markedspriser i udlandet må påregnes at ville medføre væsentlig lavere priser end foregående år, da hovedleverancen blev kontrolleret og organiseret af erhvervsrådet for gartneri og frugtavl. I Begyndelsen af 1949 vil måske flere lande, efterhånden som egen produktion slipper op, blive nødsaget til nogen import, og man kan derfor forvente visse eksportmuligheder for gulerødder og hvidkål nu efter nytår, men konkret angivelse af omfang og værdi er på nuværende tidspunkt ikke mulig. En medvirkende årsag til, at afsætningsforholdene for producenterne i denne sæson er blevet vanskelige, er, at den propaganda, der i de senere år fra visse sider har været drevet med ikke ubetydelig styrke for at få landmænd, især mere eller mindre indeklemt husmænd, til i stedet for normal landbrugsproduktion at dyrke grønsager, efterhånden viser resultater, men desværre i form af stærkt svingende totalproduktion med afsætningsvanskeligheder og urimelig lave priser for producenterne af grønsager som følge.

Johs. Larsen: Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Ministeren henviste til, at årsagen til afsætningsvanskelighederne for vort vedkommende var den store høst af de pågældende produkter i andre lande og den stærke konkurrence mellem eksporterende lande, hvorved der i importlandene fremkommer et prisniveau for disse varer, som dansk landbrug eller gartnerbrug ikke mener at kunne levere til. Dette skulle altså efter ministerens redegørelse være den egentlige årsag.

Jeg vil gerne, om ministeren vil bekræfte, at der ikke er lagt eksporten fra Danmark hindringer i vejen ved en særlig handelspolitik, at man ikke har hindret eksport på varebyttebasis i det tidsrum, der er gået, siden høsten er bragt i hus. Ministerens svar peger på, at der i den kommende tid skulle blive mulighed for nogen eksport, men iøvrigt forholder ministeren sig pessimistisk til spørgsmålet om afsætning af hele vor produktion. Ministeren nævnte også, at pro-